

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 48.

V Ljubljani, v torek 28. februarija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Mi hočemo katoliško versko šolo!

Vsem, katerim je na dobri odgoji mladine v resnici kaj ležeče, je gotovo dobro znano, kakošne važnosti je verska šola. Starišem pač ne more biti vse jedno, naj jim sinka ali hčerko poučuje učitelj, dober katoličan, ali pa žid ali luteran. Skrbnim starišem ni vse jedno, naj jim poučuje njih nežne otročiče učitelj, veren mož, ali pa učitelj, kateremu je vera, molitev in križ, doma in v šoli deveta briga. Tudi otroku ni vse enako, ali vidi in poslušá učitelja, kateri s spoštovanjem govori o Bogu in svetih rečéh, ali pa učitelja, ki se verskim vajam posmehuje ter drugače dela in živi, kakor učenec doma vidi in sliši. Tako se godí po mnogih ljudskih šolah, kjer so brezverni voditelji, luterani ali židje za učitelje, v veri malomarni učeniki, kateremu so vera in nje resnice trn v peti. Vse to dopušča dosedanja šolska postava.

Pri nas, hvala Bogu in dotičnim oblastnjakom ter vernemu prebivalstvu sploh, ni tako. Naše ljudske

in mestne šole imajo čisto drugačno obličje. Tu so ti vsi drugačni možje vzgojitelji mladine. Tudi oni spolnujejo sedanjo šolsko postavo, pa spolnujejo jo od najboljše strani. Med njimi so ti možje, katerim je po reku: Vse za vero, dom in cesarja, res vera prva in najimenitnša podlaga, na kateri se mladež v dobre kristijane in zveste državljane mora vzgojevati. Njim je krščanski nauk, kateri je minister Gautsch v enako vrsto z drugimi poglavitnimi predmeti povzdignil, vedno bil na prvem mestu. Slava njim! Le tako odločno naprej, saj najtrdnjši podlaga vseh družih věd je enako tudi vera.

Človek mora biti odločen. Neodločnost, omahljivost nikjer prav ne stori, najmanj pa v verskih stvaréh. Verska neodločnost, unemarnost, indiferentizem, da ne rečem, zaničevanje vere, je spaka, ki za nikamor ni, najmanj pa za šolo ter je na kvar in škodo v družbinskem in državljskem življenji. Zato je rekel nemški cesar: „Dajte ljudstvu vero nazaj!“ Potrebo odločne trdne vere so povdarjali že stari paganski modrijani. In ker se ravno v šoli vera najlože vcepi, nevera pa tudi najlože zaseje, so Nemci po svojem cesarstvu vpeljali prave verske šole. Čudno res, da se najdejo možje, ki sicer pri vsaki priliki šikljo v nemško Prusijo, zastran verske šole pa je nočejo posnemati. Kakošna doslednost! Skušnja uči, da ondi, kjer je šola brezverna, učitelj brezveren, so tudi učenci brezverni, celi rod brezveren. Po pravici torej take šole ne obsoja le cerkev, ampak slehern veren učitelj in verni stariši.

Sitno, neprijetno je v taki brezverski šoli poučevati učitelju, katoličanu, ki ga vodi versko prepričanje, ako ima tovariša učitelja žida ali luterana, ki njegovim učencem nasprotnega verskega duha vcepuje! Celo njegovo učenje in trud pri učencih tudi v posvetnih vednostih mu zastaja v napačnih verskih pojmi in vzbujenih dvomih nad razodetimi resnicami. Kako težavno in zoperno je vernemu katoliškemu učitelju poučevati učence, ki so namešani katoličanje, židje in luteranje in drugi, ker se

mora vsega izogibati, kar na Boga, cerkev in svete reči spominja, da bi se ne pregrešil zoper dotično versko postavo, ki prepoveduje verski čut raznih veroizpovedovanj njegovih učencev žaliti. Smešna modrost se mi to dozdeva, kajti že popolno molčanje o veri slehernega učenca samo na sebi je že nekako žaljenje verskega čuta učencev raznih veroizpovedanj. Verski čut sam že zahteva versko šolo, kjer oba, učitelj in učenec, svojo jedno vero brez skrbi tudi po vnanjem smeta kazati. Pa tudi za učence same je brezverska šola ne le zoperna in sitna, ampak tudi zelo nevarna. Se ne bo li katoliški učenec nalezel neverškega duha, brezverskih šeg in napak svojega drugoverskega součenca, ki je žid ali luteran ali kaj drugega enacega? Znani pregovori imajo tudi tu svojo posebno veljavo. „Kdor se s smoljó pečá, se osmolí.“ „Po slabi tovaršiji rada glava boli“, slišimo pogostokrat. Koliko zla izvira iz slabih tovaršij, nam spričujejo žalostni izgledi dan za dnevom. Ako je torej učenec posebno v brezverski šoli prisiljen biti v slabi tovaršiji ter pečati se z brezverskimi, sprijenimi učenci, kateri živé brez strahú božjega, je li čuda, če potem tudi sam hudoben in sprijen postane? Ali ni zlasti od tod toliko sprijene in brezbožne šolske mladine?

Katoliški stariši, najslabši tovaršija za vaše katoliške otroke so brezverske šole. Imeli pa bote versko šolo, ali brezversko; verne otroke ali pa brezverske. Časi se spreminjajo in mi ž njimi. Ni gotovo, da bi bile razmere po tukajšnjih šolah vedno tako ugodne, kakor sedaj. Bati se je, da pridejo z družimi časi drugačni možje za vzgojitelje vaši mladini, ki utegnejo biti brezverni ter bodo strogo držeč se brezverske postave tudi vaše mlajše izgojili brez vere in strahú božjega, katerega že tako preveč manjka, ako se sedaj premalo potegneta za versko šolo. Šole vam bodo dajale nazaj ali bogaboječe sinove, kakoršne si gotovo želite, ali pa brezverce, kakoršni so le preradi nesrečni kristijanji, slabi ljudje, občini v nadlogo in državi v škodo.

mladeniško navdušen za svoj dom in rod, sedaj nemški bogati baron.

Leta 1852 pisal je gosp. Marn v „Slovensko Bčelo“ Janežičevo; 1853 in 1854 pa „Zgodnji Danici“; 1855 je pregledoval in popravljál Wolfov slovar, to leto dovršil bogoslovne študije, in namestu na Dunaj, kamor so ga vabili viši, šel je bolemen kot novomašnik duše past v Horjul. L. 1857 ga najdem med sotrudniki v Predgovoru v „Sveto pismo“, katero je izdal pokojni Vole po želji in na troške vladike Wolfa. Že to leto ga nenadoma pokličejo v Ljubljano, kjer kot suplent poučuje slovenščino v VII. in VIII. razredu; leta 1858 mu poleg tega še nalože verouk na vsej gimnaziji. Leta 1859 izprašan in potrjen za verouk na spodnji gimnaziji, pripravlja pismeni izpit za slovenščino, opravi leta 1860 za učiteljstvo gimnazijsko malo da ne samouk preskušnjo iz slovenščine (Cf. „Jez.“ XX. Uvod). Isto leto napiše: Slovenskega cerkvenega jezika pravo ime prvotni dom in razmera. Naslednje leto se zopet oglasi v izveštvju gimnazijskem v spisu: Slovnice slovenskega jezika.

Leta 1863 je Slovanom bilo važno leto; minolo je namreč tedaj tisoč let, odkar sta prišla od vzhoda sveta brata Ciril in Metod, katera je z nepopisno radostjo pozdravil kralj in narod veliko-moravski.

LISTEK.

„Jeziknik“ v slovenskem slovstvu

ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

I.

Gospod profesor Josip Marn, rojen v Štangi 13. marca 1832 l., šolal se je Alojznik v Ljubljani in bil v vseh šolah vedno med prvimi odličnjaki. Pisariti je jel še dijak 17 let star leta 1849 v „Vedež“ II. tečaj in v „Zgodnjo Danico“. Leta 1848 vzbudilo je namreč tudi Slovence iz dremeža in če je v tem letu celó starcem hitreje bilo sree in zopet omladelo življenje, kak vpliv je imelo to leto na življenja kipečo in navdušeno mladino.

Cesar Ferdinand I. dá 15. marca svojim državljanom ustavo in nova dōba se prične takrat tudi narodom slovanskim. Prenavljati in prestvarjati so jeli po vseh krogih, po uradnih in sodnih, posebno po učilišnih. V Ljubljani so se zbirali šolski ravnatelji in učitelji, ter posvetovali o slovenskem nauku, o napravi slovenskega vseučilišča itd. V Gorici je bila že napovedana slovenska šola v dveh tečajih; in J. Irkič se ponudi, da hoče v ljubljanskih viših šolah vsak teden trikrat razlagati slovenščino; tedaj naznani Fr. Metelko, ces. učenik slovenskega jezikoslovstva, zboru 11. maja, da hoče svoje učenitvo slovenskega jezika razširiti (Vorlesungen über die erweiterte slovenische Philologie) in nekako po vzgledu italijanskega dokončati v dveh tečajih. (Cf. „Jez.“ X. 61.)

Domorodci slovenski so istega leta osnovali v Celovci slovensko društvo in česar bi se prej nihče ne bil upal le misliti, dogodi se jeseni leta 1848. Anton Janežič je na gimnaziji začel učiti slovenski jezik z dovoljenjem ministrovim, toda brez plače — piše pokojni Lamb. Ferčnik v „Večernicah“ leta 1870. (Cf. „Jez.“ XXV. I.)

Ko je tedaj vrelo po vsem svetu kakor v hramu polnem novega vina, tedaj je vrelo in kipeló tudi v središču slovenskem med dijaki slovenskimi, tudi v Alojznici se je vzbudilo novo življenje. „Daničica“, domač časnik Alojznikov, je priplavala na obzorje slovensko. Vitrški (M. Frelih), Marn, Rogač, Stritar, Švegelj, Gnježda in drugi so se oglašali in v prozi in verzih kazali v dokaj lepi in ubrani besedi, da so dobri katoličani pa tudi goreči Slovenci, vneti za vse dobro, pravo in lepo. Gosp. Marn je bil „Daničica“ vrednik leta 1851, pisala sta pa ta letnik pokojni Jos. Rogač in Jos. Stritar. Poleg Stritarja bil je v pesmih skoro najrodovitnejši Švegelj, tedaj

Stariši, tu pač ni časa omahovanja. Dvema gospodoma služiti ni mogoče. Bogu in bogotajstvu ob enem tudi šole prepustiti ne smemo! Že Bog sam, pa tudi ljubezen do vas, do vaših otrok in njihovih vzgojiteljev tirja, da odločno in možato delate tudi vi na to, da se po vsem cesarstvu vpelje zopet verska šola, kjer se bodo vaši otroci brez ovire napeljevali bogaboječe živeti, učili se spoznavati ljubeza Boga, spoštovati vas in višje; učili se zaradi Boga zvestim biti cerkvi, domovini in cesarju.

—k—

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. februarija.

Notranje dežele.

Cesar odpotoval bo za nekaj dni iz Budimpešte na Dunaj dne 1. ali 2. marca.

Za versko šolo došlo so do danes državnemu zboru prošnje iz Češke s 30.000 podpisi in iz Moravske s 18.000 podpisi.

Kakor poroča „N. Fr. Presse“, sešli se bodete delegaciji dne 12. maja.

Madjarski listi so močno razburjeni zaradi čestitke slovanskih državnih poslancev biskupu Strossmayer-u. Predbacivajo jim celó, da so s tem dejanjem pokazali svojo nelojalnost, češ, to je bila panslavistiška demonstracija. V tem podpira madjarske šoviniste tudi dunajska židinja „N. F. P.“ Tako hujskanje ne vznemirja nobenega trezno mislečega človeka, kajti poslanci častili so v Strossmayer-u le blagega duhovnika, človekoljuba in odličnega patrijota, ki je neizmerno veliko storil za svoj narod. Kar pa se tiče očitane nelojalnosti, je najbolje, ako navedemo znani pregovor: Kakoršen je človek sam, tako sodi tudi o drugih.

Na budimpeštanskem vseučilišču otvorjen je bil dne 24. t. m. poseben tečaj za ruščino. V ta namen odločena dvorana je bila premajhna, kajti prišlo je več stotin slušateljev.

Vnanje države.

V Srbiji je volilno gibanje z vsakim dnem živahnejše. Vlada je sicer izdala okrožnice, v kojih opominja svoje uradnike, da morajo čuvati nad volilno prostostjo, toda to so le prazne besede. Na dnevnem redu je odstavljenje srenjskih starašin, na koje se vlada ne more nepogojno zanašati. Vsled tega je tudi zelo verjetno, da bodo radikalcji prodrli večinoma v kmetskih občinah, med tem ko je v mestih, njim na čelu v Belgradu, osigurana zmaga liberalcem.

Vesti iz Bolgarije so jako resne. Vsled ruskega postopanja začeli so bajé nekateri Koburžanovi pristaši omahovati. Kot stranko bodočnosti imenujejo Radoslavovo stranko, ki bo v pravem časi posegla v bolgarsko osodo, da bi spravila razmere v red. Celó budimpeštanski krogi se ne potezajo več takó odločno za princa Koburškega. Sprevideli so, da je ta na vsak način izgubljen, naj se še takó dolgo vršé dotične diplomatske razprave med evropskimi velesilami. Ob enem s prvim korakom Rusije, ki je opozorila po svojem veleposlaniku Turčijo na nepostavni položaj v Bolgariji, došla so nam poročila tudi o širših vstajnih poskusih med bolgarskim prebivalstvom. Zeló nemirni so posebno dijaki; slušatelji obrtne šole v Knjaževci so zapalili šolsko poslopje. Gimnazijalci v Gabrovem razsajajo po mestu ter jih pri tem podpirajo neki tudi ostali prebivalci. Bolgarski izseljenci jako živahno delujejo;

poročá se, da je izbruhnila vstaja celó v Pirotu na srbskem ozemlju.

Rusija je storila svoje odločilne korake v bolgarski zadevi neki na izrečno željo nemškega cesarja, da bi še rad pred svojo smrtjo videl rešeno to nevarno vprašanje. Ob enem pa je nemška vlada za trdno obljubila carju, da ga bo pri tem odločno podpirala.

Kakor poročá „Nat. Ztg.“, izdala bo v kratkem nemška vlada naredbo, vsled koje bo imenovan svetnik, ki bo vpeljal princa Viljema v državno-pravne in enake zadeve. Preklicuje pa se vest, da bo v to svrho izbran ministerski ravnatelj Zastrov.

Francoski krogi pečajo se v prvi vrsti z vprašanjem o novem ministerstvu Floquetovem, za koje pa še ni prišla prava dōba, niti notranje, niti zunanje razmere niso ugodne, da bi prevzelo vladno krmilo. Dokler ni rešen državni proračun, dokler Rusija obrača pozornost cele Evrope na Bolgarijo, toliko časa životari naj še Tirard, da bo potem Floquet mogel zasesti ministersko-predsedniški stol z gromenjem in bliskanjem, da bo, ako mogoče, prvo njegovo vladno delo — francosko-ruska zveza! Kaj je Tirard, to on sam vé najbolje; povedal je dotično svoje mnenje tudi zbornici povodom glasanja o tajnih zakladih. „Kaj mislite“, je rekel, „da more vlada, koje smrt se vsak dan oznanjuje (smeh), koje nasledniki se imenujejo dan na dan (dobro, dobro!), ki je torej le prehodna in tako rekoč za silo, koje prosijo, naj vstraja še nekaj dni, da bo končan sitni posel državnega proračuna, koje bodo pa potem neusmiljeno prognali — kaj mislite, da Vam bo res ostala taka vlada na svojem malo hvaležnem mestu, ako ima le količkaj časti še v sebi? Jaz, to Vam povem, Vam nisem za kaj takega na razpolaganje!“ In vendar je ostal mož še na svojem ministerskem stolu, ker ravno pristaši njegovega naslednika niso glasovali ter je bil tajni zaklad zato dovoljen z večino 28 glasov. Ta zmaga Tirardova je le navidezna, kajti nikdo izmed poslancev ni verjel njegovim besedam, da potrebuje vlada te tajne zaklade kot sredstvo zoper vohane — kot sredstvo narodne obrambe. Kajti poslanec Keller razjasnil je v malih besedah namen teh tajnih denarjev: „Vsakdo vé, da je vojska, za koje se vporabljaajo tajni zakladi, edino le — volilni boj!“ — Senat je sprejel postavni načrt o zvišanji carine na italijanske pridelke z dostavkom, da se mora pobirati carina tudi od uvažanih svilnatih mešičkov. Zaradi tega posvetovati se bo morala tudi še zbornica o tej postavi.

Italija namerava vkljub vsem tajitvam odpoklicati svoje vojake iz Abesinije, in to že meseca marca. Ostalo bi v varstvo utrjenih mest Masave in Saatija le kakih 6000 afriških prostovoljcev in bašibozukov. Do sedaj ni bila osoda mila San Marzanu, da bi se bil odlikoval le z enim junaškim činom; čulo se je le poredkoma o malenkostnih praskah med stražami. Ravno sedaj pa, ko se bajé pripravlja Italijan na odhod v domovino, prišel je, kakor že véeraj poročá brzojav, kralj Janez s celo svojo armado v Godafelassi, ki je oddaljen od Saatija komaj 12 nemških milj. Mogoče, da je Evropejcem neugodna vročina privedla neguša do tega, da bo napadel sovraga. V tem slučaju bi seveda ne bilo več govora o odpoklicanju italijanske vojne iz Afrike.

Anglija upa malo vspeha od ruskih dosedanjih predlogov, in to tem manj, ker jim še ni brez-pogojno pritrdila Francija. Pridružila se bo Rusiji v tem oziru neki še-le tedaj, ko bo slednja imenovala Koburžanovega naslednika in navedla sredstva, kako ohraniti red v Bolgariji do one dōbe, ko bo zasedel prestol novi knez.

Turški ministri posvetovali so se predvéčerajšnjim o ruski noti gledé bolgarskih razmer, koji sta

se pridružila tudi veleposlanika grof Montebello in pl. Radovic. Izid temu posvetovanju še ni znan.

Rumunska zbornica izrekla je ministerstvu Bratiana zaupnico v zvezi žalostnim dogódkom, ki so se vršili v vojnem ministerstvu, in v zvezi neredom, vsled kojih je moral odstopiti minister notranjih zadev, Radu Mahai. Toda ta zaupnica ne bo preprečila splošne ministerske krize, označuje nam le v prav svetli luči rumunske razmere. — Rumunija pripravlja se tudi gledé zunanjih odnošajev. Vsled ukaza vojnega ministerstva poklicani so k vojaškim vajam vsi mladi moške, ki so bili do sedaj oproščeni vojaščine in ki še niso prekoračili dotične starosti.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 25. februarija. (Konec.) — Žalibog da je med nami mnogo narodnjakov, ki naš narod ostrupujejo, ki pripomagajo k temu, da bi mili narod slovenski izginil raz površja zemlje. Taki narodnjaki niso samo izdelovalci žganja, ampak tudi njegovi zagovorniki. Med take zagovornike žganja bi štel tudi dopisnika iz Križevca poleg Kostanjevice, ki v svojem dopisu od 4. februarija med drugim piše tudi o novi postavi gledé zadanja žganih pijač. Dopisnik sicer kliče: „vojska, neprestana vojska žganju“ in vendar žganje zagovarja; res da samo tisto žganje, „katero si kmetič pripravi za-se iz domačega pridelka“. Ni li tudi to žganje strup za človeka? Ni li tudi tega žganja glavni obstojni del alkohol, ki vedno škodljivo vpliva na organizem? Se ni li bati, da bi naš kmet vse sadje zmetal v kadí in kupal žganje, ko bi se tacemu žganju ne stavilo nobenih ovir? In to bi toliko raje naredil, ker bode po predloženi postavi špirit precej drag, kajti najmanj 35 kr. bode plačevati davka od vsacega litra. Ali bode delavec kar onemagal, ako ne bode več dobival svojega „jutranjega požirka“? Morebiti niso bili pred sto leti in še poprej njive in vinogradi nikoli obdelani, ker še niso imeli te krepičine (?) pijače? Ne jedenkrat, ampak stokrat je že dokazano od najveljavnejših zdravnikov, da ni nijedno žganje hranilno.

Kaj pa družbe treznosti? Moremo li upati, da bodo imele kaj vspeha, ako branimo in zagovarjamo samo domače žganje? Zgodovina pričuje, da družbe, ki so prepovedovale samo brezmerno žganje-pitje, niso imele nikdar količkaj vspeha, pač pa vselej in povsod družbe, ki so zabranjevale popolnoma vsako žganje. Ako hočemo, da bi naše družbe treznosti kaj koristile, da bi omejile pogubno žganje-pitje, moramo biti sovražniki vsacemu žganju brez razločka. Odsvetovati in odvrčevati moramo ljudstvo od strupa, naj se mu ponuja v kakoršni-koli podobí. Neprestano in povsod se moramo vojskovati zoper to peklensko pijačo. Pri tej vojski naj nam bodo vodilo besede blazega škofa Slomška, ki piše: „Kedar se bo poslednjemu žganjarju pečnica podrla in krčmarju, ki žganje toči, poslednja steklenica brinjevca strla, bomo še le svoje delo dokončali, poprej ne jenjali“.

slavnem kraljevem Velehradu. Tudi Slovenci so tedaj pokazali svojo slovansko: z božjimi službami so slavili tisočletnico, nekateri so romali na Velehrad, med njimi tudi gosp. Marn, ki je to leto vredil in izdal spominsko knjigo: „Zlati vek“, ki je bila ob svojem času velikega pomena in je dobro rabila, da se je katoliško in narodno prepričanje vtrjevalo v Slovencih, in ki vedno ostane ena najlepših knjig v slovenskem slovstvu. Vrstijo se krasni spisi zgodovinski Hieingerja, Lesarja, Dav. Trstenjaka, dr. Vončine; da krasen dogmatičen sestavek dr. Čebaškov, P. Ladislava izvrsten spis: Staroslovenščina. Marn je tu objavil razprave: Dva vojski, kjer priporočá bratovščino sv. Cirila in Metoda in družbo sv. Mohorja. — Sveto pismo in slovensko slovstvo in Nestor rusko-slovenski letopisec, kjer podá po Miklošičevi pisatvi iz Nestorja odlomek, ki pripoveduje o prihodu sv. Cirila in Metoda med Slovane. Poleg tega izdá v tem letu na prigovarjanje Janežičevo: „Kratko staro-slovensko slovstvo“. In to leto izide tudi prvi „Jezičnik“.

Ker bom o „Jezičniku“ pozneje skupno govoril, omenim le še v kratkem drugih del v nastopnih letih. Od leta 1865 v prvem zboru voljen odbornikom „Matica Slovenska“, ji je bil zvest in delaven odbornik, leta 1867 zapisnikar in ključar, trudil se

je, da je „Matica“ izdala: „Zgodovino slovenskega naroda“, „Olikanega Slovenca“, „Pesmi Vodnikove“, „Češko in hrvatsko slovstvo“, leta 1880 je zbral in vredil knjigo: „Kopitarjeva Spomenica“, in ko je v zadnjem času že vodil „Matico“ kot namestnik, bil je leta 1886 izvoljen predsednikom „Matice Slovenske“ ter je že v tem kratkem času dosegel s pomočjo vrlih gospodov odbornikov in tajnika, ki s predsednikom delujejo v prijazni edinosti, da „Matica“ pravočasno izdaje svoje knjige, ki so posebno krasne izšle uprav za preteklo leto 1887.

Od leta 1849 pa do leta 1873 je vedno podpiral „Zgodnjo Danico“ z mnogimi članki in poročili. Poleg mnogoštevilnih omenim le spis: „Blagovestnik starega zavéta“ in l. 1871, 1872 in 1873 krasen spis: „Zmaga svetega križa“, prirejen po slovaški knjigi J. Munkajevi, vreden, da izide v posebni knjižici natisnen.

Odkar se je leta 1873 ustanovil „Slovenec“, mu je do danes zvest sotrudnik; mnogo je izšlo v „Slovencu“ krasnih člankov iz njegovega peresa; rad je posebno pisal o šoli, o Ciril Metodu, važnejši spisi so posebno: „Katoličan gre na dan“, „Dika jugoslovanska“, „Slovan gre na dan“ itd. Žal, da je moral o oni žalostni dōbi domačega razpora leta 1873 in nastopno mnogo svojih moči gu-

liti, da je odbijal napade in nedostojno pisarenje nekaterih čudnih Slovencev. Od tedaj pa do danes je stal on vedno trdno na braniku vernih Slovencev. Sotrudništvo pri „Slovencu“ bi mu bilo skoro da osodepolno, zato pravi v predgovoru XIV. letnika, v katerem opisuje otca Marka Pohlina in Valentina Vodnika, da kakor se je v bridkem stanu vbadal vpiral Vodnik, tako je bil vzlasti XIV. letnik „Jezičnikov“ spisovan v bridkem letu.

Bil je g. Marn vedno zvest in delaven ud in odbornik naše katoliške družbe. Kakor je v šoli mladini razlagal verouk in slovenščino, tako je rad vsa leta tudi v katoliški družbi sedaj o kakem verskem predmetu govoril in budil ter vtrjeval katoliško zavest ali pa je poslušalce vnel za milo slovenščino; tudi v „Glasih katoliške družbe“ je objavil lepo razpravo o „Samaritanu“ leta 1880.

To so nepopolni ker v naglici nabrani podatki delovanja Marnovega od leta 1849 pa do danes, torej skoraj štirideset let rztreseni po različnih časnikih, knjižicah in knjigah. V vseh svojih spisih se kaže odločnega katoliškega duhovnika in vnetega Slovenca, ki le v katoliški cerkvi vidi Slovencev in Slovanov srečno prihodnost. (Dalje prih.)

Dobrepolje, 24. februarja. (Verska šola; pota; koze.) Še živi v naši lepi domovini zdrav rod! To mi potrjuje skušnja zadnjih dni. Z veseljem opazujem namreč čvrste, priproste moze, kako pristopajo in polnijo peticijske pôle. Naši ljudje tudi niso tako nevedni. Neki veljaven možak pripoveduje, kako je čul, da se poučuje v neki šoli o stvarjenju. Čisto v Darvinovem duhu. Gorjé! Ako bo šlo tako dalje, dosegli bomo kmalu divjake v surovosti. — Da nam je zmanjkalo slednjič prostora za nadaljne podpise, je naravno. Pričakovali smo za gotovo, da se nam odpošljejo vpisovalne pôle iz Ljubljane, kakor je bilo celó naznanjeno. Ali čakali smo zaman. Pač od sreča nam je govoril č. g. dopisnik „Izpod Zaplaza“, kajti dolžnost je vsacega katolika, storiti vse mogoče, da se reši povoljno ta preimennitna stvar. Zatorej na noge! Še je čas do 15. marca, kakor se nam je sporočilo z Dunaja, od koder so nam došle tudi še zahtevane peticijske pôle.

Zima je pri nas, kakor drugod, silno huda. Snega je toliko, da bo imel dosti opraviti veter spomladi, da ga spravi. Najhuje je za pota do posameznih vasí.

Ljudje ti odgovarjajo na tvoje očitjanje z deloma opravičenim izgovorom, da namreč nič ne pomaga delati pot, ker vse sproti zamede. Soboto popoldne se vendar spravijo z loparji delat pot do župnijske cerkve, ali zaman je njih trud. Cel teden je snežilo in nanoslo velikanske zamete trdega snega, pri katerem se ne opravi z leseno lopato ničesa. Tako se zgodi, da se vrnejo brez vspeha domov. — Sedaj si pa mislimo, da kliče človeka nujna dolžnost v vas, v katero pelje edina, vsa zamedena pot. In kako lahko je to mogoče pri nas, kjer je epidemija. Res kliče nekega dné bolnik z vsemi znamenji pljučnice duhovnika in zdravnika na pomoč. Slednji pride, ali koj spočetka poti mora se vrniti, dasiravno ima vprežena dva konja. Duhovnik kaj pa da moral je bresti v tacem dalje.

Zatorej mi narekava že samo človekoljubje pohlevno vprašanje na slavna županijska predstojništva, kaj hočejo v bodoče ukreniti, da se pride že skoraj v okom takim nedostatom? Po letu mislil sem, ko sem večkrat raje stopil z voza, kakor da bi se peljal po takih razritih plazovih, boječ se za svoja jetra, da ljudje ne utegnejo misliti v tem časi tudi na pota. Ali po zimi nimajo pod milim nebom kaj delati, ker nimajo nikake obrtnije, ki bi jih zavrnila. Edino opravilo gospodarjevo je krmjenje živine, ki jo tudi kmalu prešteješ. Vprašaj me, čitatelj, po pravici, kaj dela družina? — Torej časa je dovolj in izgovora pravega ni, in vendar ne moremo med sabo občeovati, ker smo zamedeni. Če ni drugače pa hajdi! vsak dan na tlako z loparji. To ti bode k zdravju, ker sicer se moraš omehkužiti.

(Konec prih.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

Nadalje je tarifni odbor o stvari, za našo deželo zelo važni, predlagal:

1. „Glavnega ravnateljstva poročilo, da se napravi v pristanišču tržaškem postaja za izkladanje in nakladanje, uzame se na znanje.
2. Manipulacijske pristojbine 8 kr. pri južni železnici ni uzeti v državno poslovanje.
3. Prosi se, važnejša poročila pošiljati pravočasno tiskana udom.
4. Vlada se prosi, da se odločno potegne pri južni železnici, da se manipulacijska pristojbina 8 kr. znatno zniža.“

Po tehtovitem razgovoru, katerega sem se tudi jaz udeleževal, bili so ti predlogi sprejeti, in ker so opomnje o tej stvari, ki jih je podal gospod vladni svetnik dr. Liharzik, to stvar z mnogih strani pojasnile, bodi mi dovoljeno, da jih doslovce navedem.

„Vladni svetnik dr. Liharzik pripomenja, da se manipulacijska pristojbina 8 kr. računa samo pri tistih pošiljkih, katere potekajo iz relacij, ki jih imajo izključno državne železnice dajati ter se oddajajo na tržaškem južnem kolodvoru na postaje državnih železnic avstrijskih, odnosno za katere je propisana oddaja na južnem kolodvoru tržaškem. Ta pristojbina ne odpada tedaj samo pri pošiljkih od sv. Andreja in do sv. Andreja, ampak tudi pri pošiljkih od tržaškega pristanišča in do tega pristanišča. Od vesoljnega prometa na črti Hrpelje-Trst manipulovalo se je meseca septembra 1887 samo

21 odstotkov v Trstu. Odštejemo li od tega one pošiljatve, ki potekajo iz uzajernih relacij ter jim zagadelj ni treba plačevati manipulacijske pristojbine 8 kr., to vidimo, da je že zdaj to pristojbino plačevati le malemu delu vesoljnega prometa. Ako glavno ravnateljstvo res napravi postajo za nakladanje in odkladanje poleg založišč, to bode trgovcem še manj potreba, podvreči se manipulaciji na južnem kolodvoru, to je plačevati južni železnici manipulacijsko pristojbino 8 kr.“

Slavno zbornico prosim, da to izvestje uzame na znanje s zagotovilom, da se bodem vselej trudil, zagovarjati po svojih najboljših močeh koristi korporacij, ki so me poslale v državni železniški svet.

Zbornični predsednik izreka gospodu zborničnemu svetniku Karolu Luckmannu za njega trud najiskrenejšo hvalo.

XVI. Gospod zbornični svetnik Ivan Baumgartner govori o zidanju novega gledališča, da je v interesu glavnega deželnega mesta ter predlaga: Zbornični predsednik naj o tej stvari pridobi blagonaklonjenost mestnega zastopa in deželnega odbora.

Predlog se sprejme.

XVII. Gospod zbornični svetnik Karol Luckmann predlaga: Slavna zbornica naj se obrne do trgovinskega ravnateljstva c. kr. priv. južne železnice, da dovoli, da si lesni trgovci postavijo tehtnico mostovnico na postaji borovniški in da jo organi južne železnice smejo za pošiljatve tistih, ob čijih troških se postavi, dotlej rabiti brezplačno, dokler se ne izplačajo troški. Govornik omenja, da lesni trgovci te tehtnice zelo potrebujejo, ter se nadeja, da bo južna železnica to bržkone dovolila, ker bi po izplačanih troških postala tehtnica last železnice.

Predlog se sprejme.

Pomen in korist cepljenja.

(Iz zdravniških krogov.)

(Konec.)

Vprašanje je torej nastalo, kedaj in kolikrat naj se pa revakeinuje. Po mnogobrojnih skušnjah se je pokazalo, da moč enega cepljenja traja kakih deset let, po preteku tega časa naj bi se zopet cepilo. Povsod bila je tudi gospôska o važnosti in koristi revakeinacije uverjena, vendar zaradi različnih ovir ni bila postavno vpeljana. Še-le vojna l. 1870. do 1871. bila je povod novemu, temeljitemu preiskavanju o koristi revakeinacije.

Iz poročil bolnic za osepnice je razvidno, da pravih osepnic (variola) revakeinovani nikdar ne dobijo, ampak da sploh ne zbolé ali pa veliko lažje. O tem svedoči številk:

V letih 1870 in 1871 je bila v Berlinu osepniška epidemija. Prebivalcev je bilo takrat 826.341. Od teh jih je zbolelo za kozami 17.074, umrlo 5084. O istem časi je bila tudi zelo huda osepniška epidemija med nemško armado na Francoskem, ki je štela 847.796 mož. Od teh jih je na osepnicah samo 2746 zbolelo, umrlo 146. Vojaki bili so revakeinovani, Berlinci ne.

Ugovarjal bi kedo morebiti, da ta primera ne velja. Pri armadi je bil cvet mladosti, v Berlinu otroci, žene in starčki. Torej drugo primer. Zdravstveno poročilo o vojni 1870—1871 primerja armado s prebivalstvom od 20—30. leta starosti in sledeče kaže: Med prebivalstvom te starosti umrlo je na osepnicah 20% na 10.000, med vojaki 2.47% na 10.000.

Gottstadt je izračunal, da je bilo leta 1871. v Berlinu 20.000 necepljenih, 530.000 vakeinovanih in 270.000 revakeinovanih prebivalcev. Zbolelo je pa necepljenih 14%, cepljenih 2%, revakeinovanih 0.5%.

Kakor so nastala v tretjem desetletju tekočega stoletja dvomljiva mnenja o koristi cepljenja, tako zopet po pandemiji 1871. leta. Med vegetarijanci, homeopati, zavarovalnimi agenti in enakimi učenjaki nastalo je mnogo nasprotnikov cepljenja. Zdravniki in vlada pa so vedno prepričani bili, da je edina pomoč zoper te epidemije v revakeinaciji.

Leta 1874. bila je v Nemčiji postava o cepljenju nasvetovana, v državnem zboru sprejeta in od 1. januarja 1875 je vakeinacija in revakeinacija tam postavno vpeljana.

Do sedaj je 12 let preteklo, odkar je v Nemčiji ta postava, dosta dolg čas, da se lahko izpre-

vidi, kake ima nasledke. Iz poročil nemškega državnega zdravstvenega urada je razvidno, da je umrljivost za kozami na Nemškem skoraj popolnem ponehala. V Avstriji, ker smo zopet zaostali v tej zadevi, leto na leto siino veliko število ljudi umre za osepnicami.

V Londonu tudi še ni revakeinacija postavno vpeljana. Če primerjamo Berlin z Londonom, vidimo sledeče razmerje:

Leta 1875. v Londonu	1.32%	v Berlinu	5.19%
1876.	20.81	1.81	
1877.	70.98	0.40	
1878.	38.81	0.78	
1879.	12.13	0.75	
1880.	12.50	0.81	
1881.	61.91	4.74	
1882.	11.07	0.43	
1883.	3.40	0.35	

Najbolje nam potrebnost cepljenja kažejo skušnje v nemški armadi. Od leta 1873. do marca 1882. zbolelo je v pruski armadi samo 12 mož za pravimi osepnicami (variola) in 155 za varicelami. Umrli pa je v teku desetih let za osepnicami samo eden vojak.

V Ahnu je bila leta 1881. tudi huda osepniška epidemija. Od civilnega prebivalstva zbolelo je 352 ljudi, med vojaki, ki so tudi v zasebnih hišah stanovali, niti jeden.

Kako stojé pa razmere v Ljubljani? Do sedaj zbolelo je za osepnicami 529 ljudi in umrlo 116. Od vojakov sta samo dva za varicelami zbolela. To so gotovo jasni dokazi za potrebnost cepljenja. Čuditi se moramo, da po vsem tem še kedo more trditi, da cepljenje nima nobene koristi ali da celó škoduje.

Kedaj in kolikrat se naj revakeinuje — komu ni treba revakeinacije? Zdravniki prišli so do spoznanja, da vsacih 10 let je treba to ponoviti. Znano je, da zoper osepnice druge pomoči ni od cepljenja. Vsak človek je dolžan sebi zdravje ohraniti, vsak se naj dá torej cepiti, da se obvaruje okuženja po osepnicah. Vendar so prosti revakeinacije tisti, ki so pred kratkim prestali koze, tisti, ki so bili v teku zadnjih 5 let z vspehom cepljeni. Od narave varni zoper osepnice so pa taki, katerih se po večkratnem pravilnem cepljenju nikdar niso prijele stavljene koze.

Sedanji čas, ko še ni vpeljana pri nas postava za revakeinacijo, treba je, da se med epidemijo to popravi, kar se prej ni zgodilo.

Celi čin cepljenja je tako neznan, da se nikomur ni treba bati. Skrbljivo je zato, da je vsacemu mogoče dati si cepiti brez najmanjših ovir v njegovih opravkih. Res se more torej trditi, da kdor zamudi dati si cepiti, ali celó zabrani cepljenje svojim otrokom in poslom, je deloma sam kriv smrti, ki bi nastala vsled okuženja po osepnicah. Ljudje pa, ki trdijo, da ni dobro med epidemijo cepiti, ravno toliko trdijo, kakor ko bi rekli: med požarom se ne sme gasiti — ampak pred požarom ali pozneje.

Dnevne novice.

(Zlat križec) za zasluge podelil je presvetli cesar gozdarskemu asistentu g. Viljemu Putiku v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil preiskujoč Kraške podzemne votline.

(Darovi) sv. Očetu še vedno dohajajo iz vseh krajev sveta. Do sedaj se je nabralo skupaj 800 duhovskih prstanov, 9000 kelihov, 30.000 štol, 100.000 pektoralov, 50.000 mašnih plaščev, in 40.000 kornih srajčic. Mnogo plaščev je silno dragocenih. Štola, ki so jo napravile gospe v Bogoti, država Kolumbija v Ameriki, je iz srebrnega brokata in okrašena s 14.800 biseri, 800 smaragdi in 340 diamanti.

(Pravosodni minister) dr. Pražak je razposlal odlok vsem predsedništvom deželnih nadsodišč, deželnih sodišč in načelnikom sodišč, v katerem prepoveduje avskultante rabiti kot samostojne sodnike v kazenskih zadevah, ker nimajo še zadosti potrebne izkušnosti, brez katere je kazenskemu sodniku težavno držati se prave poti. Le kjer bi bila velika sila, izroči naj se avskultantu začasno kazenski sodni posel.

(Vabilo) k zborovanju „Pedagoškega društva“ v Krškem dné 1. marca t. l. ob 1/2 2 uri popoldne v šolskem poslopji Krškem. Dnevni red:

1. Zapisnik in dopisi. 2. Razgovor o „lex Liechtenstein“, (poročevalec g. Iv. Lapajne). 3. Nasveti. K obilni udeležbi vabi. odbor.

(V Št. Petru na Notr.) je pri prvi veliki pred-pustni zabavi na debeli četrtek ostalo za „šolsko družbo sv. Cirila in Metoda“ čistih 60 gold., — pri drugi manjši na pustni ponedeljek pa 15 gold. 34 kr. za Levstikov spomenik.

(Izvanredni občni zbor „Katoliškega podpor-nega društva“ v Celji.) Našim bralcem je že znan namen tega društva. Previdno pa vstrajno je postopalo od leta 1879. ter napredovalo leto za letom! Tudi 12. februarja t. l. je storilo nov korak naprej, kakor upamo, na blagor naši mladini. Kjer bodo okoliščine ugodne, da se v naši vladikovini osnuje enaka celjski dekliški šoli, bo društvo po svojih skromnih močeh zavod podpiralo. Prosimo pa tudi vse častite rodoljube in prijatelje mladine, naj „Kato-liškemu podpornemu društvu“ s svojimi do-neski pomagajo, da more izvrševati svojo nalogo.

(Osepnice.) Dne 26. t. m. so zboleli: 2 moška, 2 otroka. Umrlo 2 moška. Bolnih je ostalo 77 oseb.

(Ljubljansko hranilno in posojilno društvo) imelo je zadnjo nedeljo v gostilni „Bierhalle“ svoj občni zbor, pri katerem je bilo navzočih nad dvajset delničarjev. Sklep letnega računa za leto 1887 kaže, da je bilo dohodkov 40.941 gold. 41 kr., izdatkov, pa ravno toliko, ker je ostalo v blagajnici dne 31. decembra 1887 le 2 gold. 69 kr. Na menjice se je izposodilo 38.056 gl., na zastave dalo se je 299 gl., hranilnih ulog se je vrnilo 1510 gold., delnic po 10 gold. kupilo je društvo nazaj za 460 gl. Divi-denda je iznašala 195 gl. 10 kr., stanarina 60 gl. 60 kr., uradne potrebščine pa 219 gl. 29 kr. Pre-moženje iznaša koncem leta 1887 11.713 gl. 77 kr. Rezervni zaklad pa ima premoženja 1513 gl. 27 kr., med katero svoto je tudi darilo kranjske hranilnice v znesku 100 gl., ena srbska srečka vredna 30 gl. 40 kr. in eno zastavno pismo v vrednosti 100 gl. V imenu kontrolnega odseka naglašal je g. Kunc, da je premoženje popolnem v redu in izrazil zado-voljnost, da so se vendar enkrat na lansko željo kontrolnega odseka uvedle po jako dolgem času pra-vilne knjige, oziroma pravilno knjigovodstvo, za kar gre v prvi vrsti zahvala knjigovodji gosp. Jevni-karju, ki je to jako mučno delo res na občno za-dovoljnost izvršil. Ko so se računi odobrili, izvoljeni so bili v kontrolni odsek gg. Matija Kunc, Alojzij Kajzel in Anton Klein. Predsednik naznani, da se bodo obrestovale delnice po 5% in sklene zborovanje.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi dne 11. marca koncert v redutni dvorani, s prijaznim sodelo-vanjem gđc. Zvonarjeve, gosp. Medena in vojaške godbe. Med drugimi točkami se bode pel, kakor smo poizvedeli, na obče zahtevanje. „Kdo je mar?“, iz Försterjeve operete „Gorenjski slavec“, zbor in tenorsolo, oba zbora s spremlje-vanjem vojaške godbe; tudi ostali spored bode zani-miv. — Pričakovati smemo torej zopet lep koncert.

(Koroški slovenski poslanec) v ondašnjem dežel-nem zboru, g. Franc Muri, namerava odpovedati se mandatu, ker se čuti preveč osamljenega, odkar je Einspieler umrl. Tako se poroča „T. P.“ iz Velikoveca s pristavkom, da bodo koroški Slovenci na vso moč na to delali, da si izvolijo dva slovenska duhovnika v deželni zbor. — Vest o odstopu g. Murija je najbrže izmišljena.

(Vabilo na slavnost,) katero priredi dne 4. marca 1888 Valentinu Vodniku v spomin akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji z blagovolj-nim sodelovanjem gosp. c. kr. opernega pevea Lj. Weigleina, gosp. Vj. Hinterhobera, članov konservatorija gosp. O. Žerta in Vl. Bud-manija, virtuozna na kontrabasu gosp. B. Fišerja in tamburaškega zbora hrv. akad. društva „Zvonimira“. Pevovodja gosp. Jan. Jiřik. Slavnost vršila se bode v Hôtelu Zillinger, IV., Wiedner Haupt-strasse Nr. 25. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Slovensko gledališče.) [Konec.] Opereto „Vzbujeni lev“ so peli zelo dobro. Gospa Grbičeva in gospica Daneševa rešujeta svoji nalogi vselej na občno zadovoljnost. Tudi z gosp. Pajsarjem smo zadovoljni, ker vidimo, da se pošteno trudi in napreduje. Le eno bi želeli, namreč to, naj bi preveč ne karikoval; kar je preveč, ni dobro in brez ukusa, ako se resni prizor vrši, da kdo pri tem smeh provzročuje. Komike je dosti v opereti, in komika, kakor rečeno, ni povsod na

svojem mestu. Tudi ni bilo na mestu, kako se je vedel zbor, osobito neka oseba. Več resnobe ali ako hočete takta nam bolj imponuje, nego neprikladna razposajenost. Mladi oder, kakor je naš, naj pazi na to, ker mu je vender namen gojiti umetnost. Pohvalno moramo omeniti sodelovanje g. Bučarja, kojega prikupljiva vnanjost in nežen glas sta občinstvu jako ugajala. Upamo, da s časom ž njim pridobimo vrlo pevsko moč.

(Pri celjskem okrožnem sodišči) bilo je v mi-nulem letu 84 porotnih obravnav, ki so trajale vse skupaj 57 dni. Glavnih obravnav je bilo 877, pri-zivnih pa 697.

(Ustrelil se je) v Slovenski Bistrici sin ondašnjega tovarnarja, Anton Sternberger. Ondašnje okrajno sodišče obsodilo ga je namreč pred nekim časom na nekaj dni zapora. Ker sam ni prišel sedet, dobili so orožniki ukaz, da ga priženó. Orožnik pride ponj na dom. Žena njegova pravi, da ga ni doma. Orožnik začne preiskavati po hlevih in okoli. Kar poči na vrtu strel in Anton Sternberger, ki se je bal nekaj dni sedeti, bil je mrtev.

(Stekel pes.) Posestniku Pavriču na Brdu v Konjiški okolici stekel je pes in je popadel go-spodarja in njegovo rejenko. Dalje je oklal mačko, kokoš in dva druga psa. Konečno so ga ubili.

Telegrami.

Rim, 27. febr. Papež je danes opoludne sprejel nemške potnike s tukajšnjimi Nemci, vseh skupaj 1200 oseb; navzočih 20 kardinalov. Mogunški škof je prebral adresu, ki izraža prepričanje, da bo papež zopet dobil prostost in neodvisnost. Papež je odgovoril: Ako neprestano tirjamo svoje pravice, storimo to, ker naša prostost koristi vsem narodom.

Rim, 28. febr. 1. marca stopi v veljavo občni tarif za trgovinski promet med Fran-cijo in Italijo.

San Remo, 28. febr. Prestolonaslednik se je čez dan dobro počutil.

London, 28. febr. V dolnji zbornici je vlada zaničala vest, da je pridobila prista-nišče blizu Dardanel.

Umrli so:

24. februarja. Ana Bušbach, ognjičarjeva žena, 25 let, sv. Petra cesta št. 54, vsled edema na možganih. — Jera Sterle, posestnica, 55 let, Žabjak št. 4, spridenje jeter in črev. — Albina Fatur, agentova hči, 22 mes., Kravja dolina št. 2, Variola. — Ljudevit Šuštar, postreščekov sin, 5½ leta, Rožne ulice št. 3, Variola. — Marija Marinšič, [prodajalka, 23 let, sv. Petra cesta št. 56, Variola.

25. febr. Janez Plankar, delavčev sin, 7 let, Reber št. 11, Meningitis. — Neža Sluga, delavčeva hči, 2 let, Opekarska cesta št. 35, Variola.

27. febr. Franc Detrovič, čevljarjev sin, 15 mes., Po-ljanska cesta št. 18, katar v črevesih. — Anton Janežič, pe-riec sin, 8 let, Opekarska cesta št. 31, Variola.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.5	—3.2	sl. vzh.	oblačno	
27. 2. u. pop.	739.4	0.2	"	"	0.00
9. u. zveč.	740.0	—1.8	"	"	

Oblačno, popoldne nekaj solnčnih žarkov. Srednja tem-peratura —1.6°C. za 2.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

29. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 45 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	78 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 50 "
Akcijske avstr.-ogerske banke	855 " 55 "
Kreditne akcije	267 " 90 "
London	126 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 04 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 17 1/2 "

Dvanajst Večerov.

Pogovori doktorja Junija z mladim prijateljem.

Izdal in založil
dr. Anton Mahnič,
profesor bogoslovja.

Cena 70 kr. s poštnino 75 kr. (4)

Naprodaj v „Katoliški Bukvarni“.

Cerkvenikova

in ž njo sklenjena organistova služba
na sv. Planini poleg Zagorja bo o sv. Jurju
1888 izpraznjena.

Kdor hoče o tem kaj več zvedeti, naj se obrne
na cerkveno predstojništvo v Za-
gorji poleg Save. (2)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Francišansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

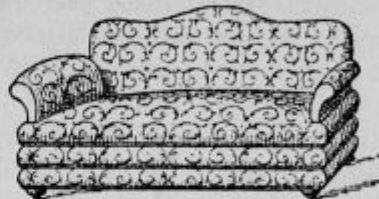
Posebno priporočila za prekupee so oljnat barve
v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,

priporočata prečast. du-
hovščini in slavnemu
p. n. občinstvu za iz-
vanredno znižano
ceno, veljavno le
januarija in febru-
arija t. l.: Divane
(glej podobo) po 26
in 27 gl. Stole po
8 in 9 gold. Mo-
droce na peresih (Federmadratten) po 10 gl. Zimnice
po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni
stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in
poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in
najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s
podobami. „Kmetovalec“ izhaja dva-
krat na mesec na celi polji. „Kmeto-
valec“ prinaša poljedelske, živinarške,
vinarske in druge članke, gospodarske
novice ter daje naročnikom svojim
dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“
stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje
in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl.
Naročniki, hi vstopijo med letom, dobé
vse izište številke listega letnika.

„Vrtinar“

je list s podobami, hi prinaša sad-
jarske in spleh vrtinarske članke.
„Vrtinar“ izhaja dvakrat na mesec.
„Vrtinarja“ dobé naročniki „Kmeto-
valca“ zastoj. (2)

Spominjajte se Ljubljanske dijaške
in ljudske kuhinje pri igri in stavah,
pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih
dobitkih.